

EDITORIAL

Valencianisme de caraceta

Un any mes ha passat la data en la que les i els valencianistes celebrem el **Dia Nacional Valencià** i el restant de la societat valenciana celebra un dia de festa mes. Segurament es en esta concepcio-percepcio en la que juguen els polítics quan se'ls ocorre llançar, no fa massa, la proposta d'arraconar esta festa valenciana a qualsevol dia del calendari.

Este **9 d'Octubre** es viu en el Cap i Casal en una especial intensitat reivindicativa per part de col·lectius aliens a l'efemerides, els quals se n'aprofitaren de la jornada per a exteriorisar i denunciar les seues malparades situacions laborals. (Llamentable lo d'elegir esta data, pero es cert que es un dels pocs dies que els polítics passen a peu de carrer i prop de la ciutadania). Es viu igualment una ocupacio policial de la via publica com en els "millors" temps de la Transicio o les pijors situacions d'inseguritat; el recorregut que feu la **Real Senyera** estava farcit d'agents de policia, vergonyosa imatge per a una societat que es concep pacifica i es ven com a tolerant.

Però mes important que tot açò, de lo qual, clar està, no donà informacio la que es diu televisio publica valenciana -**Canal 9**-, es la desesperada fugida cap avant del **Partit Popular** per a -una vegada mes- presentar-se com a salvaguarda de les essencies patries i de les senyes d'identitat valencianes. Si no coneguerem als seus dirigents, ni tampoc les seues burdes i brutes estratègies, podriem pensar que s'ho creuen -açò de lo identitari- i que de veres s'han convertit en paladins de la seua defensa.

Realment no sabem a qui volen enganyar, si no es als desinformats o als ignorants. Nomes en revisar alguns dels llibres de text dels que estan presents en l'escola obligatoria valenciana tindriem una bona mostra del catalanisme que destilen i del consentiment en que, despuix de mes d'una decada de govern en solitari, son material curricular autorisat pel **Govern** valencià del **Partido Popular**. Nomes en pegar una ullada a les webs municipals de les localitats valencianes governades en majoria absoluta per esta força politica, comprovarem

l'ignominios llenguatge en el que estan escrites; això, si tenen versio en "valencia-no", que pot ser no. I per posar un "noms" mes a tot açò -en hi ha molts mes- hem de comprovar l'us que fan del nostre idioma, la **llengua valenciana**, alguns d'estos portaveus "populars" i polítics. Uns la malparlen, uns altres la vicien i farcixen de paraules malsonants per als qui son valenciaparlants naturals i, els qui mes, coneixent-la, unicament fan us d'ella en contadissimes ocasions, com es el cas de la **Sra. Alcaldesa**

de la ciutat de **Valencia**, qui nomen s'enrecorda de la llengua de Joanot Martorell per a dir cada any allo de "Valencians ya estem en falles" i algun que altre ocasional "Vixca Valencia". Per cert, feya bandera d'esta febra identitaria que els ha entrat recentment als del PePe en unes declaracions que arreplega la premsa del dia 17 d'octubre i que l'informatiu de les 21:00h

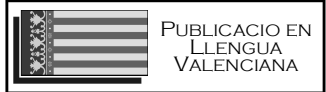
de Canal 9 resumia en un flas: "Existe un Omnium Cultural que quiere catalanizar Valencia". ¡Ara mare! Despuix de mes de 30 anys sent colaboracionistes en estes qüestions, ara fan bandera d'açò. ¿Acas no s'ha enterat de que el seu **Honorable President** i "jefe de filas" de partit, senyor **Fabra**, sent alcalde, facilità un local municipal ad est organisme en la germana ciutat de **Castello** per a que obrira una delegacio?

¡Senyor, Senyor! ¡Quí els ha vist i quí els veu! Son mestres de l'hipocresia, son representacio d'una societat provinciana a la qual no han ajudat a canviar, i demostren ser artistes del "malabarisme", de la coentor i del trilerisme.

¡Menuda defensa podem esperar d'esta gent! Eixos que consentixen i potencien la castellanisacio de la nostra societat, a l'hora que colaboren dia a dia en la seua catalanisacio.

¡Llastima de tants que no volen vore còm tanta agressio a la nostra autoestima nos conduix a un futur d'inacabable i destructora sumissio!

Esta situacio nomen se podrà revertir si hi ha un compromís ferm i un treball constant per part d'aquells als qui **Fausti Barberà** nomenà "valencians-valencians".

LA CITA

Els polítics son com els cines de baní, primer te fan entrar i en acabant te canvien el programa.

Enrique Jardiel Poncela

SUMARI

- 1
- EDITORIAL: **VALENCIANISME DE CARACETA**
- 2
- LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
- COLABORACIO: **LA SENDA DE MANOLO SOLER**
- 3
- FRUITES, VERDURES I HORTALICES (LXVIII): **PARLEM DEL BRÓCUL**
- LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
- RESENYA BIBLIOGRAFICA: **¡DESPERTA, VALENCIA!**
- 4
- PASSATEMPES
- RONDALLA: **ELS DESIGNIS DE LA SORT**

ACLARIMENT

Esta publicacio està redactada en les Normes d'El Puig. Encara que es una obra colectiva, l'encarregat de la redaccio final de cada articul te llibertat per a fer-ho en la normativa d'accentuacio de la seua preferencia. Este tema es motiu de debat, pero no de divisio, entre nosatres.

AVIS

Com estaran farts de que sempre els demanem lo mateix, este mes els donem dos opcions: fer fotocopies d'est eixemplar per a repartir entre amics i coneguts, o fer amics i coneguts per a repartir-los fotocopies d'est eixemplar.

¡El *Rogle* sempre dispost a donar facilitats als seus lectors!

ACTIVITATS CULTURALS NOVEMBRE DE 2012

Trobarà més informació dirigint-se a les respectives associacions:

Aellva (Assoc. d'Escriptors en Llengua Valenciana)
C/ Alt, 64. 46003 Valencia C.
www.aellva.org

Convencio Valencianista
www.convenciovalencianista.org
administracio@convenciovalencianista.org

GAV (Grup d'Accio Valencianista)
C/ Pintor Gisbert, 17- baix. 46006 Valencia C.
Tel: 963 41 22 22 i 963 41 90 20

IEV (Institut d'Estudis Valencians)
www.inev.org
info@inev.org

PJV (Plataforma Jovenil Valencianista)
Tel: 697 298 313
www.pjvalencianista.org
info@pjvalencianista.org

1 Nov (dijous) De 16:30 a 21:30 h. C/ Valencia, 36. Massanassa.

PASSAGE DEL TERROR BENEFIC

La recaudació anirà destinada al Projecte Rehoboth, de l'Associació Natania.

+Info: **PJV** i www.rehoboth.es

Del **5 al 8 Nov** 19:30 h. Biblioteca Valenciana Nicolau Primitiu. Monasteri de Sant Miquel i els Reis. Av. de la Constitució, 284, Valencia C.

XXI JORNADES DE LA AELLVA

"Habitat València".

• Programa de les Jornades:

5 Nov (dill): **Vicent Ramón Calatayud**: "Crida als habitants"

José Aparicio Pérez: "De la fosca cova a la luxosa mansió"

6 Nov (dmt): **Pablo Rodríguez Navarro**: "L'arquitectura fortificada de la València musulmana"

José Antonio Carrión Gascó: "La barraca en el Regne de València".

7 Nov (dmc): **Javier Domínguez Rodrigo**: "La València del Pla de Tosca"

Rafael Tamarit Pitarch: "Arquitectura del Modernisme a la Modernitat".

8 Nov (djs): **Óscar Rueda**: "La llengua valenciana i el vocabulari de la construcció"

Violeta Montoliu: "Els monuments escultòrics que habite València. Història en l'art"

+Info: **Aellva**

(Continua en la pàgina següent)

CONTACTA EN NOSATRES

Apartat de Correu 527
46002 Valencia ciutat

Telefon: 617 030 370

rogle@rogleconstantillombart.com

Rogle en Internet

Tots els exemplars editats fins ara estan, en pdf, en:

www.rogleconstantillombart.com

www.pjvalencianista.org

COLABORACIO

La senda de Manolo Soler

Enguany es complixen tres anys, el 2 de novembre, des del dia en que el cor de Manolo Soler es detingue subitament. Carixc en estes llinees d'espai suficient per a descriure la persona i figura de Manolo, i encara que m'ofereixen l'extensio d'una enciclopedia no podria arribar a exposar tota l'humanitat, inteligencia, força, entrega, treball, sabiduria, coratge, entusiasme, sacrifici, optimisme, lluita, valentia, llealtat, energia i moltes atres qualitats que el feyen destacar entre tots els demes. Pero, sobretot, tots aquells que hem tingut la fortuna de compartir en ell moments inolvidables de la nostra vida, allo que mes el definia era, per damunt de tot, el seu amor, primer, per la seua fami-

lia i, de manera distinta, pero tambe en molta passio, per la seua Patria, Valencia. Fins a conèixer-lo tenia la convicció de que totes les persones som prescindibles, pero estava enganyat, ell ha demostrat a lo llarg de sa vida que es insubstituible i, per supost, imprescindible per la seua extraordinaria valia. Per tot aço, puc dir, i ho dic ben convençut, que Manolo mai nos ha deixat, ell continua present en cadascuna de les nostres vides, en cadascu dels nostres cors, perque d'un ser tan gran es impossible oblidar la seua essencia. Per a tots els que el coneguerem, ell fon, i es, un referent, un eixemple que nos marca i nos obri la senda que hem de seguir. Precisament en este mes se presentarà publicament la seua obra postuma, **¡Desperta, Valencia!**, aquella que deixà embastada, a punt de concloure, i que hem pogut recuperar, mantenint intacta la natura intrínseca del pensament de Manolo. L'obra arreplega no només la seua sabia visió, anàlisis i solucions per al present i futur del Regne de Valencia, sino que ademés nos ofereix la possibilitat de conèixer la grandia de les seues idees, principis i somis desti-

nats a millorar-nos com a ser humans i, sense dubte, com a valencians. Des d'una fonamentació argumental excel·lenta, junt a una exposició fascinant, Manolo Soler nos va introduint en una nova manera d'observar la nostra historia, les nostres arrels, els nostres errors i les nostres virtuts, fins a fer-nos comprendre les raons per les quals nos trobem en l'actual situació política, social i econòmica.

L'immensa capacitat de Manolo per a visionar allo que tots els demes no havíem sabut fins ara desxifrar, conseqüent, en illimitada mestria, trossejar-lo i esmicolar-lo per a que ho pugam assimilar i afrontar de manera mes exacta i racional. El resultat es sublim, puix no només desarticula les falacies i manipulacions d'aquells que treballen per a ocultar la riquesa històrica i cultural valenciana, sino que nos conduïx pel trayecte mes

coherent, intel·ligent i conseqüent dirigit a recuperar i regenerar la consciència adormida de la societat valenciana. Es mes, m'atreveixc a concloure que **¡Desperta, Valencia!** es l'obra destinada a marcar un abans i un després en la concepció i evolució del valencianisme social i polític. Eixe

punt d'inflexió l'hem de tindre des d'ara sempre present, d'aço depen el nostre pervindre; si nos desviem d'eixa senda tornarem a fer cercles sense cap destí. Aprofitem, puix, la gran obra d'este prohò que nos acompanyarà i nos farà sentir mes convençuts, si cap, dels nostres principis i objectius. Gràcies Manolo pel teu llegat i ensenyances, per donar-nos llum a on només veïem ombres, a oferir-nos esperances a on només trobavem incertesa i per compartir tot lo millor del teu ser que continuarà impregnant les nostres vides.

Ricart Pla i Tomás

RECORDATORI

El passat 5 d'octubre faltà en Elig **Josep Marín i Morell**, fundador i primer president del **Grup Cultural Il·licità Tónico Sansano** i creador dels premis al valencianisme i a l'il·licitanisme **Palmas Dorades**.

El **Rogle Constanti Llombart** lamenta la perdua d'este insigne il·licità entregat al valencianisme cultural i polític, a l'hora que animem als companys del Grup Cultural Tónico Sansano a que continuen la labor per ell iniciada (q.e.p.d.).

Parlem del bròcul

El bròcul és una planta herbàcea que pertany a la varietat **cauliflora**, de l'espècie **Brassica oleracea**, família de les **crucíferes**, que tingué el seu origen en Itàlia.

Es tracta d'una verdura prou desconeguda per a nosaltres fins arribar a mitjan del segle passat, quan en la costa peninsular de Llevant, des de **Girona** fins a **Múrcia**, comencen a cultivar-la com a prova i poc a poc va prenent més importància; de tal manera que en les dècades dels 60/70 ja es pot parlar d'un abastament suficient del mercat espanyol. No obstant, el seu consum no augmentarà considerablement fins a la fi d'aquella centúria, quan el ciutadà mig ja s'ha informat degudament de les seues qualitats culinàries. Per contra, tant en **França** com en **Itàlia** ja es produïa a gran escala i s'exportava en èxit a tota Europa; com aixina es fa, des de ja fa uns quants anys, des de la zona productora de l'Est de **Espanya**.

És una col de característiques paregudes a la colflor, però menys agraciada en la forma que esta, té menys fulles a l'entorn, més curtes i senzilles; els pedúnculs florals són menys apretats i compactes, formant un cap de figura irregular, a vegades oberta i desproporcionada, aplanada i com si fora un paraigües. El color de la pella és, habitualment, vert fosc. Com a hortalícia d'hivern i primavera d'estiu que és, pot mantindre's al consum d'octubre fins a maig. Té unes **característiques alimentàries** i nutritives majors que les del restant de les cols i casi el doble que les bledes de gos; oferix un residu sòlit del 15%, i el 6% en pròtits; els glúcids estan en un 5% i les cendres en el 1%, en absència de lípids com ocorre en totes les cols.

En la **Península Ibèrica** ja existix una demanda normalitzada i contínua del bròcul comparable a qualsevol país europeu, i és conegut i apreciat per les ames de casa, a l'igual que per tots els negocis de restauració, per tal de condimentar en ell, com a guarnició, suculents plats tant de carns com de peix.

A dia de hui els països productors per excelència són, com s'ha dit: Itàlia i França, aixina com també **Anglaterra** i **Holanda**. Igualment els majors consumidors, junt a **Alemanya**. Les varietats més conegudes: *De Pasqua*, *Preçoç d'Angers*, *Tardà d'Angers*, *Vert Calabrés* i altres.

RESENYA BIBLIOGRAFICA J.M.M.

Soler i Bahilo, Manolo

¡Desperta, Valencia!

Edita Mosseguello, València, 2012

(220 pàgines)

En esta ocasió presentem un llibre realment especial. Es tracta d'un ensaig en el qual l'autor (q.e.p.d.) fa un anàlisi de la complexa societat valenciana actual, abordant des d'una òptica totalment innovadora les concepcions sobre el **Poble Valencià** i afrontant de manera valenta les qüestions identitàries. A partir d'una profunda concepció filosòfica de les comunitats humanes, analisa el devindre històric dels valencians i troba les claus que expliquen l'actual pèrdua de consciència col·lectiva, a l'hora que proposa una solució de futur basada en un dels valors més fonamentals per al ser humà: la llibertat. L'autor planteja una **dinàmica rectora** del ser valencià que ha de conduir al Poble Valencià per mig de la **Teoria de la Lliberació** i de la justícia social a recuperar el seu lloc en l'Història.

El llibre està estructurat en set capítuls i un octau que dedica a les conclusions finals.

¡Desperta, Valencia! es un crit de llibertat i una crida al despertar de les consciències, narrat des d'una perspectiva valenciana però ple de valors universals presents i desitjables per a qualsevol ser humà, poble o nació.

ACTIVITATS CULTURALS

NOVEMBRE DE 2012

(Ve de la pàgina anterior)

7 Nov (dimecres) 19.00 h. Biblioteca Municipal Nova Al-Russafi. C/ Poeta Al-Russafi, 2-4 València C.

Cicle de Conferències D'Etnografia Valenciana

CONFERENCIA: Josep Lluís Ruano: "La festa de Moros i Cristians".

+Info: **IEV**

10 Nov (dissabte) 11.00 h. Castell d'Alaquas. C/ Pare Guillem, 2. Alaquas.

TOTS ELS DIES 9. Homenaje a Fausti Barberà.

+Info: **Convencio Valencianista**

12 Nov (dilluns) 20.00 h. Teatre Capri. Paterna.

LLECTURA DE TEATRE

Lectura dramatisada a carrec de Rafael Melià.

+Info: **Aellva**

16 Nov (divendres) 19.00 h. Salo d'actes del MUMA (Museu Municipal d'Alzira). C/ Sant Roc, 16. Alzira.

CONFERENCIA: Joan Ignaci Culla: "Desmontant faules".

Organisa: Falla Plaça Major d'Alzira.

+Info: **www.fallaplaçamajor.com**

16 Nov (divendres) 21.00 h. Hotel Silken Puerta València.

SOPAR-ENTREGA DEL PREMI "ESCRITOR DE L'ANY 2012" a Josep Cubells

+Info: **Aellva**

21 Nov (dimecres) 19.00 h. Biblioteca Municipal Nova Al-Russafi. C/ Poeta Al-Russafi, 2-4 València C.

Cicle de Conferències D'Etnografia Valenciana

CONFERENCIA: Joan Antoni Jurado: "La festa del Corpus".

+Info: **IEV**

29 Nov (dijous) 20.00 h. Seu del GAV.

CONFERENCIA: Miquel Carbonell: "El triomfo de la mentira".

+Info: **GAV**

COLABORA EN EL ROGLE

Donar difusió ad esta publicació es la millor forma de col·laborar en nosaltres. També pots fer-te **soci** (36 € a l'any) o **col·laborador** (12 € a l'any), i t'enviarem a casa tots els números que es publiquen durant l'any.

Si tens voluntat de fer alguna puntual aportació econòmica, també te quedariem molt agraïts. El nostre número de conte, en **Grup CRM**, es:

3058 2316 39 2720001460

Resol l'acrostic del costat a partir de les definicions. La solució a peu de pagina.	1. Lloc subterraneu i profund destinat a guardar diferents classes de cereals. 2. Persona que conduix els cochets de cavalls. 3. Coixi chicotet utilitzat per a clavar en ell les agulles de cosir. 4. Ferrocarril que circula per mig d'electricitat en l'interior de les ciutats o en les seues rodalies. 5. Insecte de color negre, d'uns tres centimetres de llargaria, el qual podem escoltar especialment durant les nits d'estiu, quan el mascle frega fortament les seues ales produint un so agut i monoton. 6. Copa feta en metal precios a on se posa el vi que s'ha de consagrar durant l'Eucaristia. 7. Carabassa menuda, de forma cilindrica i allargada, en la corfa verda i blanca per dins. 8. Fruit redo, d'uns dos centimetres de diametro, en pinyol i en la pell llisa, de color roig mes o menys fosc.	1. <u>S</u> _ _ _ 2. _ <u>O</u> _ _ _ 3. _ _ _ _ <u>N</u> _ _ 4. _ _ _ <u>M</u> _ _ _ 5. _ _ _ <u>L</u> _ _ _ 6. _ _ _ _ <u>C</u> _ _ _ 7. _ _ _ _ _ <u>S</u> _ _ _ 8. _ <u>I</u> _ _ _ _
---	---	--

FAULA

M^aA.M.C.

Els designis de la sort

Se conta l'història d'un viager que, per a la seua desgracia, mentres **travessava** un desert africa se li va **agotar** el menjar i l'aigua i, per a arrematar la mala sort, el **gamell** que el transportava caigueren mort.

Caminava i caminava sense **rumbo**, **rodejat** d'arena per totes bandes. A punt de **defallir** estava quan en la **lluntania** li pareguer **besllumenar** un **oasis**. No era un **visio**. Arribà mig mort, pero arribà; assedegat i famolenc, pero en forces suficients

per a abocar-se a la primera font que per allí trobara; almenys aplacaria la set. La fam que li foradava la panxa hauria d'esperar.

Volguer la casualitat que, junt a la font que trobà, descobriera una bosseta que, per a la seua sorpresa, estava plena de pedres precioses. Al vorelles exclamà:
 -iEn quin gust la canviaria per menjar!
 A l'endema, entre les dunes apareguer un **gamell**. El montava un arap que al vore'l, li preguntà: -

¿No hauras trobat per aci una bosseta plena de diamants?

-Ya ho crec -li contestà-. I si me dones el menjar que portes en les teues alforges, sera teua.

L'arap, tot content, no s'ho pensà i li donà tot el menjar que portava, mentres exclamava:

-iQué misterios es el desti! Si no haguera tornat a buscar-la, no te podria haver ajudat. I pensar que me **llementava** per haver-la perdut.

El viager li contestà:

-Aixina son els designis de la sort. ¿Qué sap u? A priori no se poden saber i a voltes son roïns i a voltes bons.

Adaptacio i traduccio a la llengua valenciana d'una rondalla popular

<p>GLOSSARI (paraula/ sinonims: definicio)</p> <p>Agotar/ esgotar/ acabar: Traure o consumir d'un recipient tot el contingut, siga líquid o solit.</p> <p>Besllumenar/ entrevore/ endevinar: Vore una cosa confusa o en dificultat per haver poca llum o estar llunt.</p> <p>Defallir/ fluixejar/ debilitar: Perdre les forces vitals, fisiques o morals</p> <p>Gamell: Mamífer artiodactil de la familia</p>	<p>dels camelits, de cap menut i coll allargat, en quatre potes llargues. L'especie <i>Camelus bactrianus</i> te dos gapes en l'esquena i l'especie <i>Camelus dromedarius</i> o dromedari nomes en te una.</p> <p>Llamentar-se/ queixar-se/ doldre's: Sentir i mostrar pena o dolor per una cosa.</p> <p>Lluntania / horiso: Lo que està llunt.</p> <p>Oasis: Tros de terreny en aigua i vegeta-</p>	<p>cio que es troba aïllat enmig d'un desert.</p> <p>Rodejar/ circumdar: Posar alguna cosa entorn d'una atra.</p> <p>Rumbo/ sentit/ direccio: Cami o seguida que una persona o cosa fa.</p> <p>Travessar/ creuar: Passar a través, d'un costat a un altre.</p> <p>Visio/ espillisme: Il·lusio optica i de l'imaginacio.</p>
--	--	---

Solucio:

Verticals: 1. ACOVILAR 2. EXALÇAR

1. SIA 2. COCHER 3. COIXINET 4. TRAMVIA 5. GRILL 6. CALIÇ 7. CARABASSA 8. CIRERA

I RECORDA... La nostra primera paraula es **acovilar**. Un **acovilament** es un refugi o lloc per a acovilar-se. Se diu que està **acovilat** ad aquell que està refugiat en un amagatall o cau. Eix.: *Els conillets s'acovilen en el seu cau quan senten un perill.*

La nostra segona paraula es **exalçar**. Se diu que està **exalçat** a lo que s'ha engrandit o ha rebut tota classe d'elogis. Un **exalçament** es l'acció i efecte d'exalçar. Es **exalçador** aquell o allo que exalça. Eix. *El poema exalçava les gestes del noble cavaller.*